

τοῦ γάμου γεννώμενα παιδιά. Ὁ ἄνδρας ἔχει μὲν τὴν διαχείρισιν τῆς προικός, καὶ τὴν ἐπιστιατεῖ· ἀλλ' οὔτε αὐτός, οὔτε ἡ γυνή, ἥτις τὴν ἔφερεν εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον, δὲν δύναται νὰ τὴν ἐκποιήσῃ, ἢ γοῦν νὰ τὴν πωλήσῃ ἢ νὰ τὴν χαρίσῃ.

Τὶ διατάσσει ἡ τοπικὴ σας συνήθεια; θεωρεῖ τὴν προῖκα ὡς κτῆμα ἀνεκποίητον, ἢ συγχωρεῖ τὴν γυναῖκα ἥτις τὴν ἔφερεν, ἢ τὸν ἄνδρα, ὅστις τὴν διοικεῖ, νὰ τὴν ἐκποιήσῃ; Καὶ ἂν συγχωρῇ τοῦτο, τίνος θέλησις, τοῦ ἀνδρὸς ἢ τῆς γυναικός, ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐκποίησιν; ἢ χρειάζεται ἡ κοινὴ συγκατάθεσις καὶ τῶν δύο; καὶ τέλος, φθάνει ἄρα γε νὰ θελήσῃ τὸ ἀνδρόγυνον ἢ ὁ εἷς τῶν συζύγων, καὶ γίνεται χωρὶς ἄλλην ἐξέτασιν ἢ ἐκποίησις τῆς προικός; ἢ συγχωρεῖται μόνον δι' ἀνάγκας τοῦ γάμου ἰσχυράς, καὶ ποίας;

Διατάξεις Γενικάι.

Ἄν ὑπάρχουν εἰς τὸν τόπον σας καὶ ἄλλαι συνήθειαι ἐκτὸς τῶν περιεχομένων εἰς τὰ ἀνωτέρω ὀκτὼ ζητήματα, θέλετε τὰς σημειώσῃ λεπτομερῶς καὶ ἀκριβῶς, καὶ θέλετε τὰς στείλῃ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Εἰς τὴν σύνταξιν τῶν τοπικῶν σας συνηθειῶν, θέλετε παραλάβῃ καὶ συμβουλευθῇ τοὺς προκριωτέρους καὶ τοὺς εἰδημονεστέρους ἄνδρας τῆς ἐπαρχίας σας διὰ πληρεστέραν τελειότητα καὶ ἀκρίβειαν τοῦ ἔργου.

Εἰς ἐκάστην συνήθειαν θέλετε σημειώσῃ μὲ προσοχὴν τὰ ἐξῆς δύο·

1ον Ἀπὸ πόσον καιρὸν ἐπικρατεῖ ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

2ον Εἰς πόσον τόπον ἐκτείνεται εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν (νῆσον) σας, εἰς μίαν μόνην κοινότητα, ἢ μίαν μόνην χώραν ἢ χωρίον;

Ἄν αἱ συνήθειαι τοῦ τόπου σας εἶναι γραπταί, θέλετε στείλῃ τακτικὸν καὶ ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐτῶν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ι. ΚΥΚΛΑΔΕΣ ΝΗΣΟΙ

1. ΣΙΦΝΟΣ

Ἀπάντησις εἰς τὰ περὶ συνηθειῶν ζητήματα τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας.

Ζήτημα Α^{ον}

Περὶ τοῦ Αου ἐρωτήματος ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι σύμφωνος καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν μὲ τὸν νόμον.



Ζήτημα Β^{ον}

Περὶ τοῦ Βου ἐρωτήματος ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι, ὅτι οἱ γονεῖς χρεωστοῦν νὰ ἀφήσουν ἐξ ἀνάγκης εἰς τὰ τέκνα των ὅλην των τὴν περιουσίαν καὶ τὴν ιδιόκτητον καὶ ὅσῃν ἔχουν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των. Ἐχουσι δὲ τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσωσιν ἐλάχιστον μέρος αὐτῆς διὰ ψυχικὴν των σωτηρίαν, ἢ πρὸς χάριν ἔνεκα ἐκδουλεύσεων.

Ἡ τοπικὴ συνήθεια δίδει προσιούτοις τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς γονεῖς, ὅταν στερῶνται τῶν πρὸς τὸ ζῆν μέσων, νὰ ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τὰ προικοδοτηθέντα εἰς τὰ τέκνα των πράγματα, ἀναλόγως ἀπὸ τὴν προῖκα ἐκάστου πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκαίων.

Ζήτημα Γ^{ον}

Περὶ τοῦ τρίτου ἐρωτήματος, ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν σύμφωνος μὲ τὸν νόμον.

Ζήτημα Δ^{ον}

Περὶ τοῦ Δου ζητήματος ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι, ὅτι ἂν τὸ ἀνδρόγυνον μείνῃ ἄτεκνον, καὶ ἀποθάνῃ ὁ εἰς τῶν συζύγων ἀδιάθετος, τὸν κληρονομοῦν οἱ νόμιμοι συγγενεῖς του κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Γ' ζητήματος. Ἐχει δὲ τὸ δικαίωμα ὁ ἐπιζῶν σύζυγος νὰ καρποῦται τὴν κτηματικὴν καὶ χρηματικὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος, ἐνόσω ζῇ ἄγαμος, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποξενώσῃ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς κτηματικῆς ἢ χρηματικῆς περιουσίας· καὶ ἐὰν ἔχῃ τέκνα ἀποθανόντα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου, δὲν ἔχει ἐπίσης τὸ ἐπιζῶν μέρος κανένα δικαίωμα κληρονομίας· τὴν δὲ κινητὴν περιουσίαν τὴν συνισταμένην εἰς σκεύη ἢ εἶδη, τὰ ὁποῖα δὲν δίδουν καμμίαν ἐπικαρπίαν, τὰ παραλαμβάνουν ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς κατὰ τὸ ζήτημα Γον.

Ζήτημα Ε^{ον}

Περὶ τοῦ Ε^{ον} ζητήματος ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι, ὅτι ὅλα τὰ παιδιά κληρονομοῦν καὶ τοὺς δύο γονεῖς ἐπίσης ὅταν ἀποθάνωσιν ἀδιάθετοι. Ζῶντες δὲ οἱ γονεῖς ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ προικίσωσι κατὰ τὴν θέλησίν των.

Ζήτημα ΣΤ'

Περὶ τοῦ ς^{ον} ζητήματος ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι, ὅτι τὰ προικοδοτηθέντα τέκνα, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ, ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τὴν τοπικὴν συνήθειαν νὰ εὐχαριστῶνται εἰς μόνην τὴν προῖκα των, καὶ δὲν ἔχουν κανέν δικαίωμα ἐπὶ τῆς καταληφθείσης κληρονομίας, ἐὰν οἱ γονεῖς ἀποθάνωσιν ἀδιάθετοι.

Ζήτημα Ζ^{ον}

Περὶ τοῦ ζ^{ον} ζητήματος ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι σύμφωνος καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν μὲ τὸν νόμον.

Ζήτημα Η^{ον}

Περὶ τοῦ Η^{ον} ζητήματος ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι, ὅτι ἡ προῖξ τῆς γυναικὸς κατὰ τὴν τοπικὴν συνήθειαν ἐκποιεῖται μὲ κοινήν συγκατάθεσιν τῶν συζύγων. Ἐὰν δὲ ἡ γυνὴ εἰς ἀπουσίαν τοῦ ἀνδρὸς δι' οἰκιακὰς ἀνάγκας ἐκποιήσῃ μέρος ἢ τὴν ὅλην προῖκα τῆς ἢ τοῦ ἀνδρὸς τῆς, ἡ τοπικὴ συνήθεια δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἄνδρα μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του, νὰ λάβῃ ὀπίσω τὴν ἐκποιηθεῖσαν περιουσίαν πληρόνων τὴν τιμὴν αὐτῆς.

Παρὰ τὰς ἐκτεθείσας τοπικὰς συνηθείας ὑπάρχουν εἰσέτι καὶ αἱ ἀκόλουθοι.

Α^{ον}

Ἡ γυνή, εἴτε ἀπόντος εἴτε παρόντος τοῦ ἀνδρὸς, δύναται νὰ δανεισθῇ μὲ ὑποθήκην τῆς ἰδίας τῆς προικὸς¹.

Β^{ον}

Ἡ προῖξ τῆς γυναικὸς ὑποχρεοῦται εἰς τὰ χρέη τοῦ ἀνδρὸς, ὅταν δὲν εἶναι ἔμπορος καὶ ὅταν δὲν ἐξαρκέσῃ ἡ ἰδία προῖξ τοῦ ἀνδρὸς πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους.

Ὅταν δὲ ὁ ἀνὴρ δὲν (*sic*) εἶναι ἔμπορος, ἡ προῖξ τῆς γυναικὸς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὰ χρέη τοῦ ἀνδρὸς, ἐὰν ἐκεῖνος χρεωκοπήσῃ, ἐκτὸς ὅταν ἡ γυνὴ ἔχῃ δοσμένην ἀτομικὴν ἐγγύησιν.

Γ^{ον} Περὶ ὁμόρων.

Εἰς τὰς πωλήσεις ἀκινήτων κτημάτων προτιμῶνται οἱ γονεῖς, τέκνα καὶ ἀδελφοί, καὶ μετὰ τούτους οἱ γειτνιάζοντες, εἴτε ὁμοροὶ τοῦ πωληθέντος κτήματος· ἡ αὐτὴ συνήθεια φυλάττεται καὶ ἐὰν ἐκτεθῇ εἰς δημοπρασίαν.

Οἱ γονεῖς, τὰ τέκνα καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀποσπάσωσι, οἱ μὲν παῖδες τὰ πωληθέντα κτήματα εἰς ἀπουσίαν των ἀπὸ τοὺς γονεῖς των καὶ ἀνάπαλιν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τὰ πωληθέντα ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς, ἀλλὰ μὲ τὰς ἀκολουθοῦσας ὑποχρεώσεις :

1. Νὰ κατοικήσωσι σταθερῶς εἰς τὴν πατρίδα καὶ νὰ γίνωσι πολῖται.
2. Νὰ πληρώσωσι τὴν τιμὴν τῶν πωληθέντων κτημάτων ἐξ ἰδίας καταστάσεως καὶ ὅχι ἐκ δανείων· καὶ τοῦτο ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ὥρας φθάσωσιν εἰς τὴν πατρίδα καὶ
3. Νὰ ἀποσπάσωσι τὸ ὅλον καὶ ὅχι μέρος αὐτῶν.

1. Εἰς ἄλλο ἀντίγραφον τῆς ἀπαντήσεως ταύτης ἀποκείμενον εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους (Ἀρχεῖον Ι. Βλαχογιάννη) τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἡ γυνή, εἴτε ἀπόντος εἴτε παρόντος τοῦ ἀνδρὸς, δύναται νὰ δανεισθῇ ἢ νὰ συνεγγυηθῇ μὲ ὑποθήκην τῆς ἰδίας τῆς προικὸς.»

Δ^{ον}

Εἰς τὰς συμβαινούσας χρεωκοπίας προτιμῶνται οἱ ἐντόπιοι δανεισταὶ καὶ ἀποκλείονται οἱ ξένοι δανεισταί, κατὰ τὴν τοπικὴν συνήθειαν.

Ἐν Σίφνῳ τὴν 24 Ἀπριλίου 1833

Οἱ Δημογέροντες καὶ πρόκριτοι.

Οἰκονόμος Μπάος.

Ζανῆς Καμπάνης.

Πέτρος Μάτζας.

Γεώργιος Μάτζας.

N. A. Καμπάνης.

M. Βάος.

N. Μπατῆς.

N. Χρυσόγελος.

Πέτρος Κ. Πάος.

Ἐπικυροῦται τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν καὶ τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ἐν Σίφνῳ, τὴν 25 Ἀπριλίου 1833.

Οἱ Ἐπαρχιακοὶ Δημογέροντες

*(T. Σ.) Πέτρος Κ. Πάος.
Γεώργιος Ὁθωναῖος.*

Ὁ Γραμματεὺς

M. Μάτσας.

2. ΝΑΞΟΣ

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴν Γραμματεῖαν.

Ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ 330 τῆς Ἐγκυκλίου τῆς Βασιλικῆς ταύτης Γραμματείας ἀναφορὰ τῆς Ἐπαρχ. Δημογεροντίας Νάξου ἀφορῶσα τὰς τοπικὰς συνηθείας.

Ἡ Ἐπαρχιακὴ Δημογεροντία ἐπὶ πληρεστίας Συνεδριάσεως τῶν προκριτοτέρων καὶ εἰδημονεστέρων τῆς Πρωτευούσης καὶ ὅλων τῶν χωρίων τῆς Νήσου Νάξου ταύτης συμβουλευθεῖσα καὶ ἐξετάσασα λεπτομερῶς καὶ ἀκριβῶς περὶ τῶν ἀρχαίων καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐπικρατούντων τοπικῶν ἐθίμων ἀπαντᾷ κεφαλαιωδῶς ὡς ἀκολούθως :

